

System investičních pobídek

15. října 2015

Vznik systému pobídek

- První polovina 90. let 20. století: poměrně malý příliv PZI ve srovnání s Polskem a Maďarskem
- Do 1998 negativní postoj české vlády k pobídkám
 - výjimečně zaplacení cla či DPH ze strany státu
- Usnesení vlády č. 298/1998
 - přijato v dubnu 1998
 - systém pobídek pro zahraniční i tuzemské investory
 - musí mít sídlo na území České republiky
 - investice na zelené louce a joint-ventures
- Konec roku 1998
 - snížen limit z původních 25 mil. USD na 10 mil. USD

System investičních pobídek

- Zákon č. 72/2000 Sb. o investičních pobídkách
 - přijat v únoru 2000, do té doby pouze usnesení vlády
- Pobídky
 - 1) slevy na daních z příjmu (10 let),
 - 2) dotace obcím na technické vybavení území (převod území za zvýhodněnou cenu),
 - 3) dotace na vytváření nových pracovních příležitostí,
 - 4) dotace na školení a rekvalifikace zaměstnanců.
- 2002 – snížen limit na 3 mil. USD pro oblasti procházející zásadními hospodářskými změnami (prudkou hospodářskou restrukturalizací)

-> nástroj regionálního rozvoje

Spor (Literární noviny)

X

Tomáš Hurda
tehdejší ředitel CzechInvestu

Petr Mach
liberální ekonom

Argumenty sporu

- Petr Mach
 - pro několik „vyvolených“ firem je platí ostatní firmy a občané
 - „pobídková byrokracie“
 - místa obsazovaná cizinci
 - kolik firem by v ČR investovalo i bez pobídek?
 - řešení: zlepšení podmínek pro podnikání (snížení daní, snížení odvodů za zaměstnance, snížení byrokracie, ...)
- Tomáš Hurda
 - pobídky mají zavedeny téměř všechny země (včetně USA)
 - přínos technologií a know-how, vznik pracovních míst
 - zákonná a transparentní podoba
 - otálení se zavedením pobídek -> ČR unikla řada investic
 - na pobídkách závislé celé výrobní obory
 - nabídky okolních zemí velmi podobné -> často rozhodují pobídky

Klady a zápory pobídek

- Plojhar a Srholec (2003)
 - vládní podpora přílivu PZI přestává být výhodou, stává se nutností

- Schwarz a kol. (2007) – Analýza investičních pobídek v České republice
 - 1) pobídky především do regionů s nejvyšším HDP na obyvatele -> rozdíly se nezmenšovaly, ale zvyšovaly
 - 2) na nově vytvořená místa jsou přetahováni pracovníci z jiných firem, než aby se snižovala nezaměstnanost
 - 3) průměrné náklady na vytvoření pracovního místa pomocí pobídek jsou příliš vysoké (1,6 mil. Kč)
 - 4) struktura nezaměstnaných se výrazně nemění

Klady a zápory pobídek

- 5) efekt přelévání přeceňován – nepřelévají se jen výnosy, ale také náklady
- 6) udržují vysokou daňovou zátěž – firmy s pobídkami si přejí vysoké daně pro ostatní firmy, aby měly konkurenční výhodu
- 7) poradenské firmy nezahrnují do svých výpočtů veškeré náklady -> proto se pobídky jeví jako výhodné
- 8) deformují trh – podpora především velkých a zahraničních firem na úkor malých a domácích, podpořené firmy často „příliš velké pro krach“

Analýza investičních pobídek v České republice

květen 2007

Vypracovali

Doc. Ing. Jiří Schwarz, CSc.
vedoucí autorského kolektivu

Petr Bartoň, M.A.
Ing. Peter Bolcha
Ing. Pavel Heřmanský
Ing. Petr Mach

Investiční pobídky

Zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách ve znění platném od 1. 5. 2015

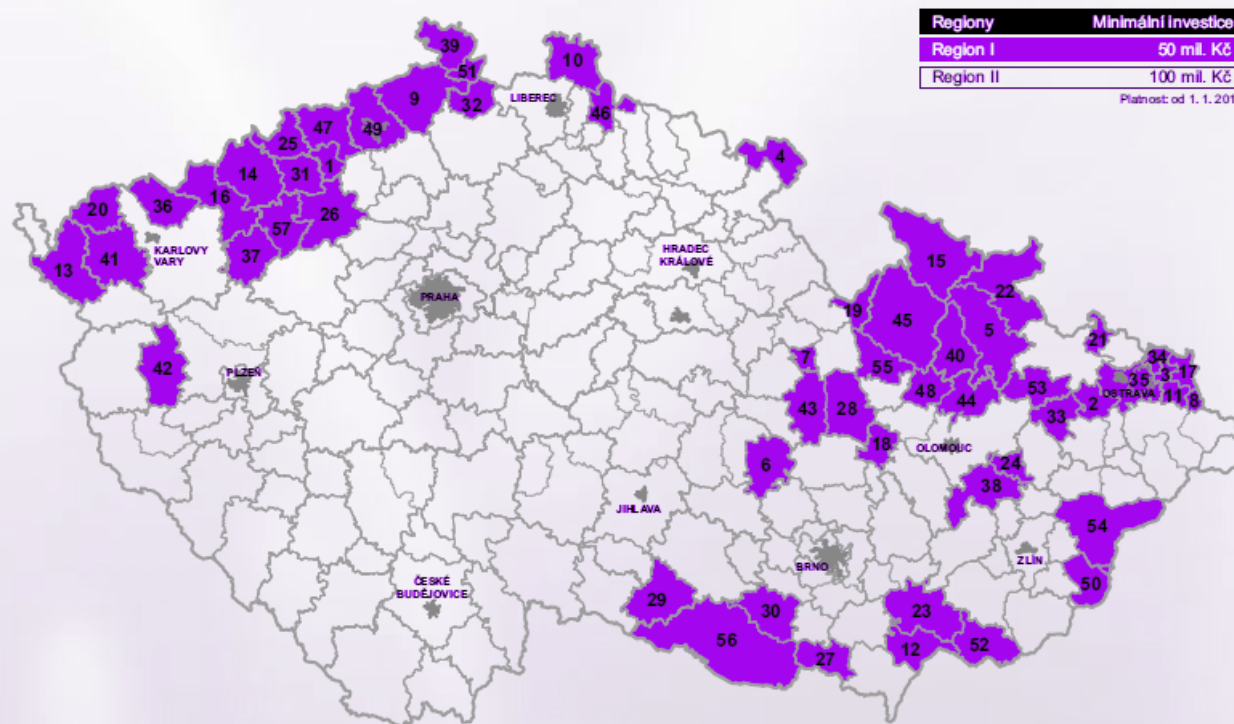
Přehled specifických podmínek

Zpracovatelský průmysl	Rozdělení regionů	Mln. výše investice do majetku	Mln. výše investice do nového strojního zařízení	Mln. počet nově vytvořených pracovních míst
Investiční akce	Regiony I	50 mil. Kč	25 mil. Kč	20
	Regiony II	100 mil. Kč	50 mil. Kč	20
Strategická investiční akce	Regiony I a II	500 mil. Kč	250 mil. Kč	500

Investiční akce ve výrobě – specifické podmínky

- Investice do majetku minimálně 50–100 mil. Kč, dle regionu umístění investice
- Strojní zařízení minimálně 25–50 mil. Kč
- Vytvoření nejméně 20 nových pracovních míst

Minimální investice dle regionů

1. Bílina; 2. Bílovec; 3. Bohumín; 4. Broumov; 5. Bruntál; 6. Bystřice nad Pernštejnem; 7. Česká Třebová; 8. Český Těšín;
9. Děčín; 10. Frýdlant; 11. Havířov; 12. Hodonín; 13. Cheb; 14. Chomutov; 15. Jeseník; 16. Kadaň; 17. Karviná; 18. Konice;
19. Králíky; 20. Kraslice; 21. Kravaře; 22. Krmov; 23. Kyjov; 24. Lipník nad Bečvou; 25. Litvínov; 26. Louny; 27. Mikulov;
28. Moravská Třebová; 29. Moravské Budějovice; 30. Moravský Krumlov; 31. Most; 32. Nový Bor; 33. Odry; 34. Orlová;
35. Ostrava; 36. Ostrov; 37. Podbořany; 38. Přerov; 39. Rumburk; 40. Rýmařov; 41. Sokolov; 42. Stříbro; 43. Svitavy;
44. Šternberk; 45. Šumperk; 46. Tanvald; 47. Teplice; 48. Uničov; 49. Ústí nad Labem; 50. Valašské Klobouky; 51. Varnsdorf;
52. Veselí nad Moravou; 53. Vítkov; 54. Vsetín; 55. Zábřeh; 56. Znojmo; 57. Žatec

Granty na pracovní místa a školení a rekvalifikaci

Region	Pracovní místa	Školení/Rekv.
Region (ZPZ)	300 000 Kč	-
Region	200 000 Kč	50 %
Region	100 000 Kč	25 %

Platnost: 1. července – 31. prosince 2015

Granty na rekvalifikaci se v případě malých podniků zvyšují o 20 % a v případě středních podniků o 10 %.

Region (Zvýhodněné průmyslové zóny)

- Ostrava-Mošnov
- Most-Joseph
- Holešov

Sleva na dani z příjmů právnických osob

- Úplná – lze uplatňovat po dobu 10 let až do výše stropu veřejné podpory;
- Částečná – lze uplatňovat po dobu 10 let až do výše stropu veřejné podpory. Část splatné daně je vypočtena jako průměr za 3 zdaňovací období, která předchází splnění minimálních podmínek zákona.

Převod území za zvýhodněnou cenu

- Převod pozemku od obce (kraje) za cenu nižší než je tržní cena pozemku. Rozdíl mezi tržní a zvýhodněnou cenou pozemku je pro investora pobídkou a započítává se do stropu veřejné podpory.

Hmotná podpora vytváření nových pracovních míst

Specifikace regionů – na vyžádání u projektových manažerů agentury CzechInvest.

Regiony jsou vyhodnocovány každé pololetí v závislosti na průměrné míře nezaměstnanosti.

- Zvýhodněné průmyslové zóny: 300 tis. Kč
- Regiony s mírou nezaměstnanosti 50 % nad průměrem v ČR: 200 tis. Kč
- Regiony s mírou nezaměstnanosti 25 % nad průměrem v ČR: 100 tis. Kč

Hmotná podpora rekvalifikace nebo školení nových zaměstnanců

Specifikace regionů – na vyžádání u projektových manažerů agentury CzechInvest.

Regiony jsou vyhodnocovány každé pololetí v závislosti na průměrné míře nezaměstnanosti.

- Regiony s mírou nezaměstnanosti 50 % nad průměrem v ČR: 50 %
- Regiony s mírou nezaměstnanosti 25 % nad průměrem v ČR: 25 %

Hmotná podpora rekvalifikace nebo školení nových zaměstnanců se nezapočítává do stropu veřejné podpory.

Investiční pobídky

- Do konce roku 2014:
 - uděleno 924 pobídek firmám ze zpracovatelského průmyslu
 - přislíbené investice přes 730 mld. Kč
 - přislíbeno vytvořit téměř 170 tis. pracovních míst

Žádosti o investiční pobídky

44 %
české
společnosti

56 %
zahraniční
společnosti

Počet projektů

Investiční pobídky

- ALE !!!
 - k 30. červnu 2015 aktuálních jen 800 pobídek
 - přislíbené investice za 635,2 mld. Kč
 - rušení dříve vydaných rozhodnutí o udělení pobídek či odstoupení samotných investorů (124 pobídek za 102,2 mld. Kč)
- Prozatímní maximum – roky 2006 a 2014:
 - 2006: 149 pobídek, přislíbené investice za 111,9 mld. Kč,
 - 2014: 149 pobídek, přislíbené investice za 77,7 mld. Kč

Případ Flextronics

- Plán:
 - zaměstnávat v Brně a okolí více než 3 000 zaměstnanců, investovat 20 mil. USD
 - firma získala pozemky za symbolickou korunu
 - daňové úlevy na 10 let + další podporu za 100 mil. Kč
 - Realita:
 - zpočátku vše firma plnila
 - začátek roku 2002 – rychlý odchod
 - ÚOHS proti firmě vedl správní řízení o zrušení a vrácení pobídek
- > první velká nadnárodní společnost, která nesplnila své závazky a opustila ČR**

The logo for Flextronics, featuring the word "FLEXTRONICS" in a bold, blue, sans-serif font. The letters are spaced out, and the "X" is particularly prominent. The logo is positioned on the right side of the slide, partially overlapping the "Realita:" section.

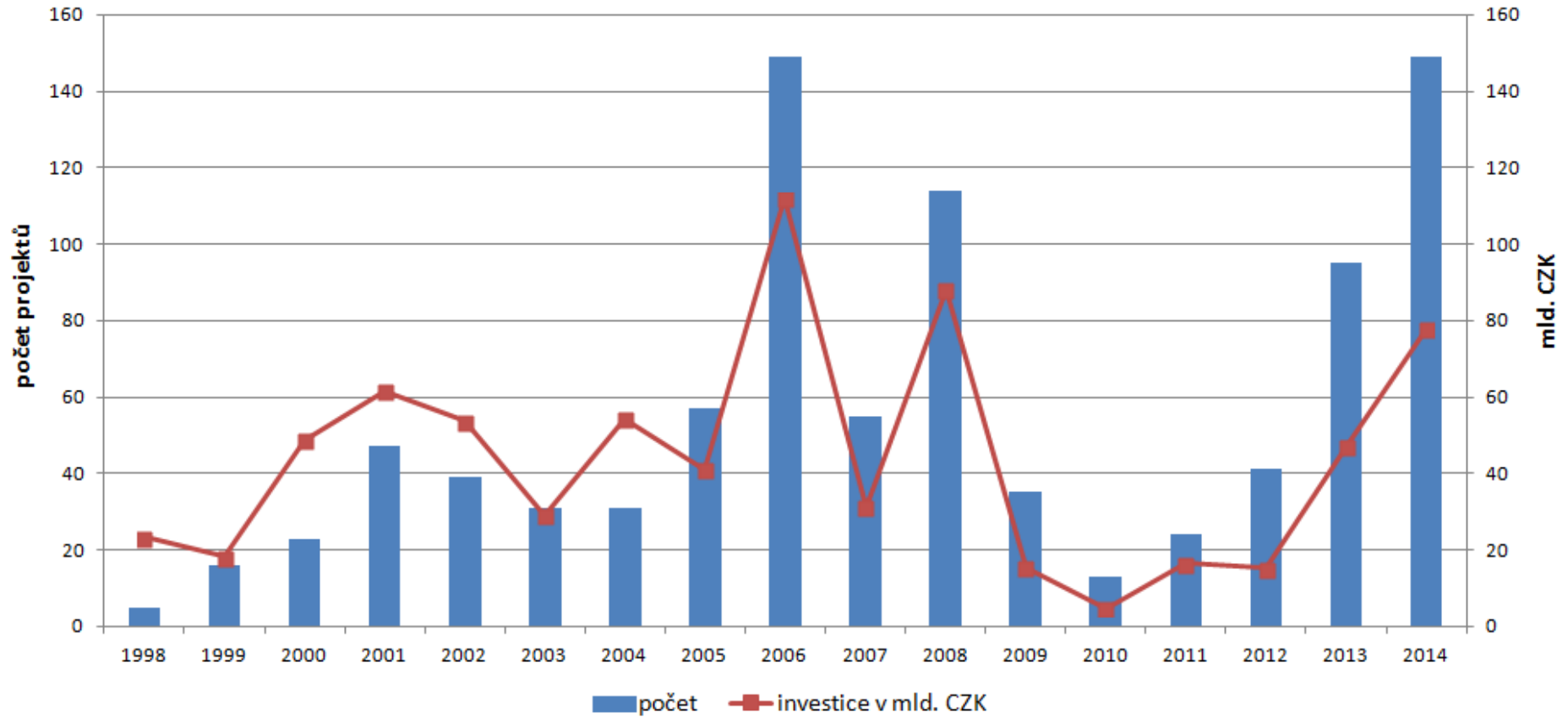
Další kritika investičních pobídek

Investoři, kteří umístí svoji investici na území České republiky, mohou získat podporu ve formě investičních pobídek. O investiční pobídky může žádat jak česká, tak i zahraniční právnická nebo podnikající fyzická osoba. Příjemcem investičních pobídek může být pouze právnická osoba se sídlem na území České republiky.

Aktivní investiční pobídky	abs.		
	počet	investice (mld. Kč)	pracovní místa
malé a střední podniky	54	15,0	3 612
české podniky	366	199,8	35 969
Aktivní investiční pobídky	%		
	počet	investice (mld. Kč)	pracovní místa
malé a střední podniky	7,0	2,0	3,0
české podniky	46,0	31,0	25,0

Vývoj udělených pobídek

Udělené investiční pobídky firmám ve zpracovatelském průmyslu v ČR v jednotlivých letech v období 1998 až 2014

Typy udělených pobídek

Získané investiční pobídky	Česká republika		
	abs.		
	počet	investice (mld. Kč)	pracovní místa
sleva na dani z příjmu právnické osoby	791	626,9	138 199
hmotná podpora na školení a rekvalifikaci	240	264,1	54 248
hmotná podpora na tvorbu nových pracovních míst	225	223,6	47 973
převod území za zvýhodněnou cenu	13	67,1	9 198

Získané investiční pobídky	Česká republika		
	%		
	počet	investice	pracovní místa
sleva na dani z příjmu právnické osoby	98,9	98,7	97,8
hmotná podpora na školení a rekvalifikaci	30,0	41,6	38,4
hmotná podpora na tvorbu nových pracovních míst	28,1	35,2	33,9
převod území za zvýhodněnou cenu	1,6	10,6	6,5

Regionální struktura pobídek

- zahrnuty pouze aktivní pobídky k 30. 6. 2015
- jedná se o investiční pobídky získané za období 1998 až 2014
- role strukturálně postižených krajů (ÚSK a MSK) a Středočeského kraje

Kraje	Počet pobídek	Investice (mld. Kč)	Nová pracovní místa	Na 1 000 obyvatel ve věku 15-64 let	
				investice (mil. Kč)	nová pracovní místa
hlavní město Praha	1	1,7	500	2,1	0,6
Středočeský kraj	109	117,3	28 775	134,0	32,9
Jihočeský kraj	33	21,2	4 480	49,8	10,5
Plzeňský kraj	62	30,9	10 736	80,5	27,9
Karlovarský kraj	19	12,6	2 036	62,0	10,1
Ústecký kraj	126	99,5	20 917	179,7	37,8
Liberecký kraj	42	31,1	5 680	106,0	19,4
Královéhradecký kraj	40	40,0	10 025	109,9	27,5
Pardubický kraj	37	33,1	9 366	96,2	27,2
Kraj Vysočina	33	36,6	6 091	107,3	17,9
Jihomoravský kraj	82	41,0	11 120	52,3	14,2
Olomoucký kraj	61	38,2	7 706	89,8	18,1
Zlínský kraj	41	25,0	3 545	63,6	9,0
Moravskoslezský kraj	114	107,1	20 380	129,9	24,7
ČESKÁ REPUBLIKA	800	635,2	141 357	90,0	20,0

Regionální struktura pobídek

- Okresy s největším přislíbeným objemem investic díky pobídkám:
 1. Frýdek-Místek 45,1 mld. Kč
 2. Mladá Boleslav 33,5 mld. Kč
 3. Kolín 32,8 mld. Kč

PROČ?

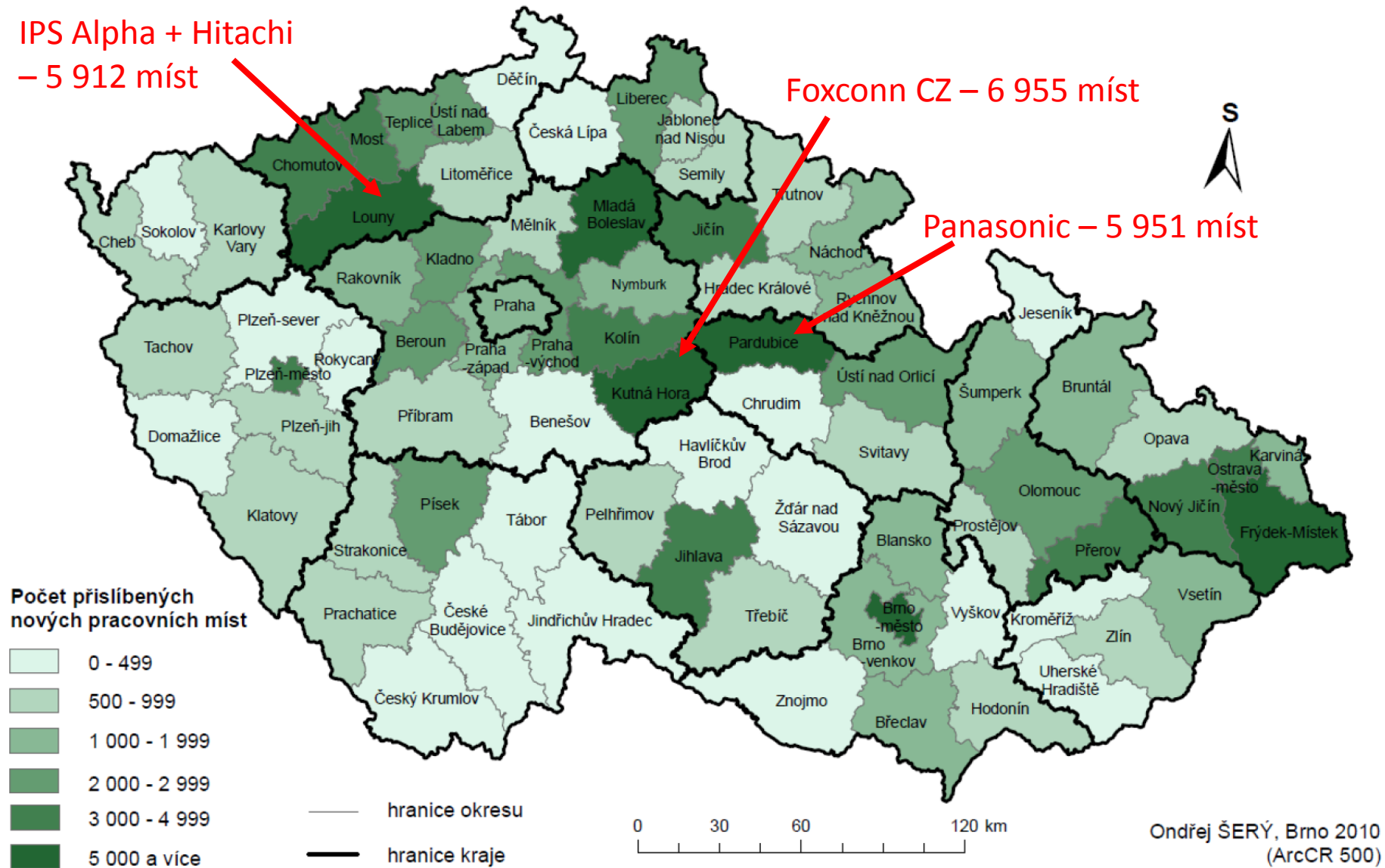

PŘISLÍBENÁ NOVÁ PRACOVNÍ MÍSTA DÍKY INVESTIČNÍM POBÍDKÁM V OKRESECH ČESKÉ REPUBLIKY ZA OBDOBÍ LET 1998 - 2009

IPS Alpha + Hitachi
– 5 912 míst

Foxconn CZ – 6 955 míst

Panasonic – 5 951 míst

Odvětвовá struktura pobídek

- zahrnuty pouze aktivní pobídky k 30. 6. 2015
- jedná se o investiční pobídky získané za období 1998 až 2014
- výroba dopravních prostředků, strojírenství, elektrotechnika, gumárenství a plastikářství **vs.** textilnictví, sklářství

Odvětví zpracovatelského průmyslu	Absolutně			Relativně (%)		
	počet pobídek	investice (mld. Kč)	nová pracovní místa	počet pobídek	investice (mld. Kč)	nová pracovní místa
potravinářský	49	24,6	3 408	6,1	3,9	2,4
textilní	20	12,1	2 108	2,5	1,9	1,5
dřevozpracující a papírenský	35	33,8	2 609	4,4	5,3	1,8
koksování a zpracování ropy	2	9,2	65	0,3	1,4	0,0
chemický a farmaceutický	61	45,2	4 386	7,6	7,1	3,1
gumárenský a plastikářský	69	39,0	8 673	8,6	6,1	6,1
sklářský	4	4,2	294	0,5	0,7	0,2
kovodělný a kovozpracující	41	17,6	2 176	5,1	2,8	1,5
strojírenský	105	52,0	12 753	13,1	8,2	9,0
výroba dopravních prostředků	262	297,8	67 427	32,8	46,9	47,7
elektronický a elektrotechnický	56	49,1	27 986	7,0	7,7	19,8
ostatní	86	48,2	8 063	10,8	7,6	5,7
biotechnologická a medicínská technika	6	2,4	1 097	0,8	0,4	0,8
IT a vývoj software	4	0,0	312	0,5	0,0	0,2
CELKEM	800	635,2	141 357	100,0	100,0	100,0